BBS515 Nesneye Yönelik Programlama

Ders 5 - Diziler

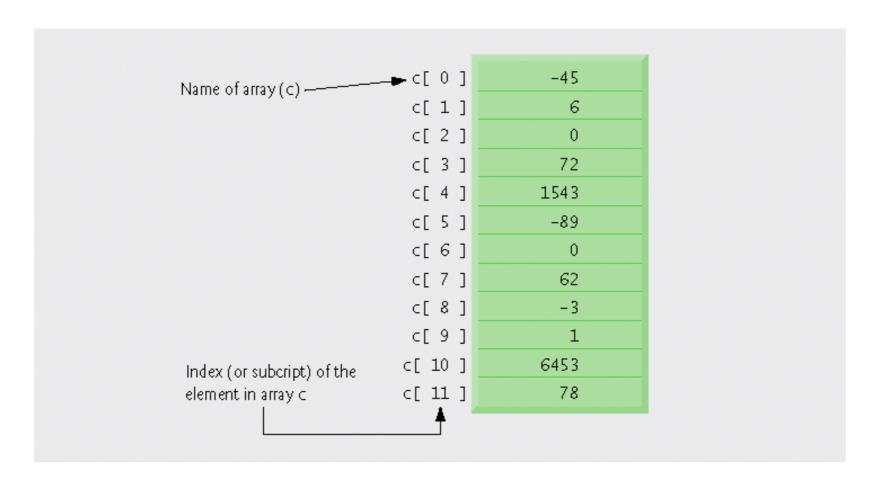
Zümra Kavafoğlu

https://zumrakavafoglu.github.io/

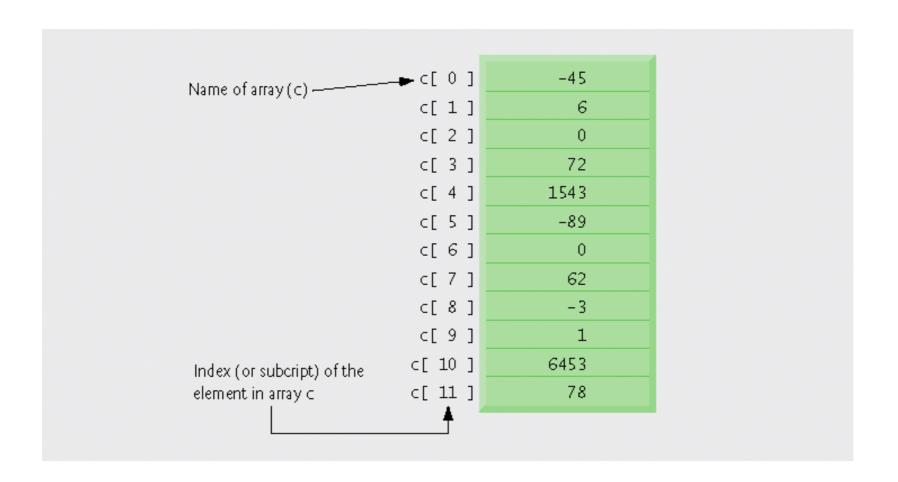
Şimdiye kadar gördüğümüz int, char, boolean gibi tiplere sahip değişkenler, skaler değişkenlerdi. Yani, tek bir değer saklayabiliyorlardı.

Aynı tipe sahip birden fazla değeri saklamak için diziler kullanılır.

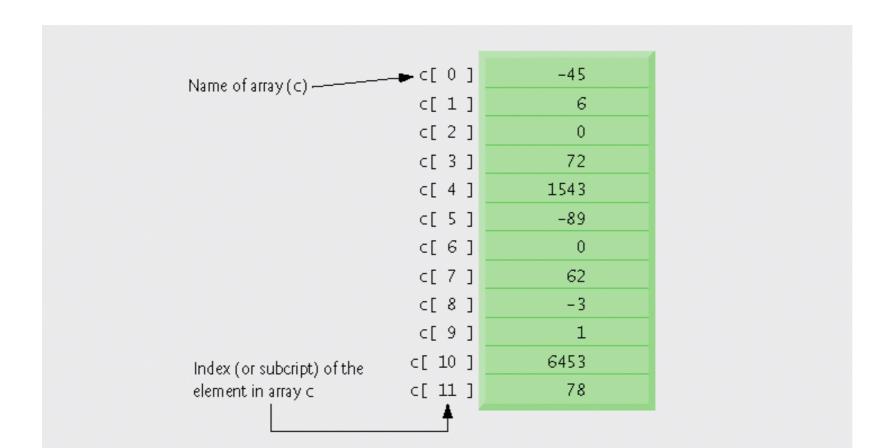
- · Her dizinin bir adı olmalıdır. Aşağıdaki dizinin adı c'dir.
- Her dizinin bir uzunluğu vardır. Dizinin uzunluğu sahip olduğu eleman sayısıdır. Aşağıdaki dizinin uzunluğu 12'dir.
- Bir dizinin uzunluk değeri diziAdı.length ifadesiyle alınır. Örneğin aşağıdaki dizi için c.length ifadesinin değeri 12 olacaktır.

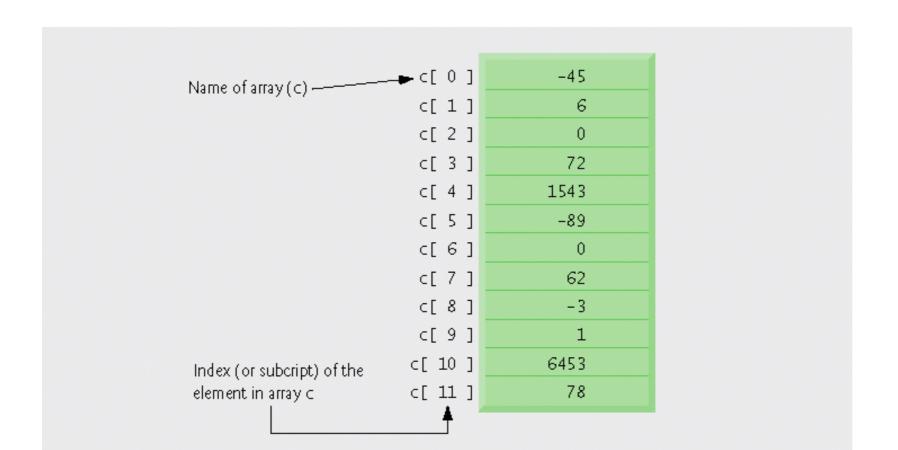
- İndis:
 - Bir elemanın dizinin içindeki yerini belirten sayıdır
 - · İndis negatif olmayan bir tamsayı olmalıdır.
 - · Her dizinin ilk elemanının indisi 0'dır.

- Bir dizinin her elemanı diziAdı[indis] ifadesi ile temsil edilir. Bu elemanlara indisli değişken denir.
- Örneğin aşağıdaki dizi için ilk eleman c[0], 5. eleman c[4] ile gösterilir.
- c[0] elemanının değeri -45, c[4] elemanının değeri 1543'tür.

- İndisli değişkenlerle o tipteki normal değişkenlerle yaptığımız tüm işlemleri yapabiliriz.
- Örneğin:
 - int x = c[3] ifadesi x'in değerini 72 yapar(c dizisinin 4. elemanı)
 - c[4] = c[7] + c[9] ifadesi c[4]'ü yani c dizisinin 5. elemanının değerini 62+1 yani 63 yapar.

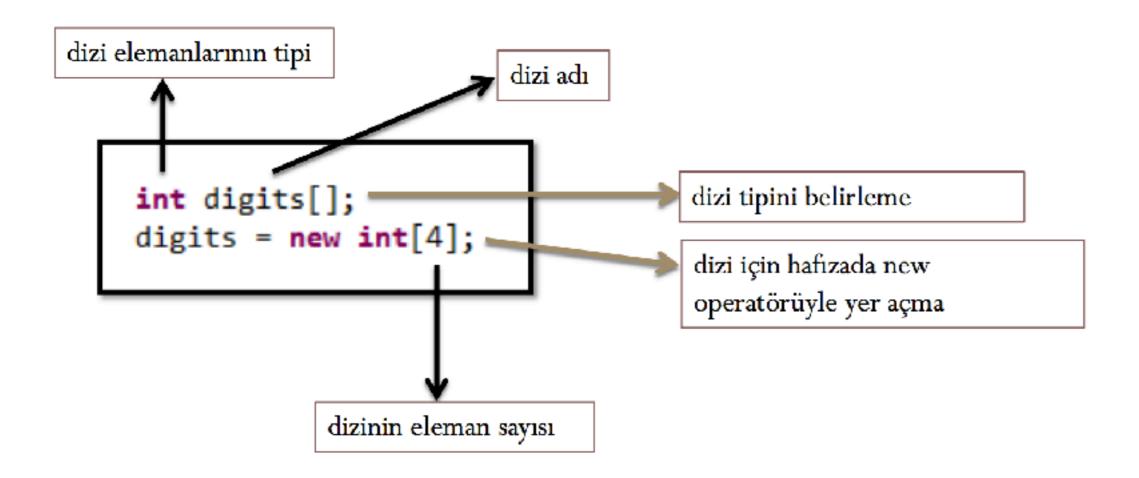
Dizi sınırları

Dizi elemanlarına ulaşabileceğimiz indis sayısının dizinin uzunluğunun belirlediği bir sınır içinde yer alması gerekir. Yani n elemanlı bir dizinin elemanlarına 0'dan n-1'e kadar olan tamsayı değerlerle ulaşabiliriz. 0'dan küçük ve n-1'den büyük tamsayı değerleri bu diziye indeks olamazlar.

• Program içinde bir dizinin elemanı sınırı aşan bir dizi indeksiyle çağırılırsa, program derleme zamanında değil çalışma zamanında hata verir.

- Dizi oluşturmak:
 - Diziler new anahtar kelimesiyle oluşturulabilirler.
 - c isimli 12 int tipinde elemana sahip bir dizi aşağıdaki ifadeyle oluşturulur.
 - int[] c = new int[12];
- Bu ifade yerine aşağıdaki ifadeler de kullanılabilir.
 - int[] c // diziyi deklare et
 - c = new int[12] //diziyi oluştur

TEK BOYUTLU DİZİ TANIMLAMA

• int digits[] yerine int[] digits de yazılabilir.

- Bir dizi new komutuyla ilk oluşturulduğunda dizinin elemanları aşağıdaki default(varsayılan) değerleri alırlar:
 - Nümerik primitif tipler için: 0
 - char tipi için: '\u0000'
 - boolean tipi için: false

Diziler: İlk değer vererek dizi oluşturmak

- Bir dizi, elemanlarının ilk değerlerinin bir listesiyle de oluşturulabilir:
- Örneğin elemanları [1,5] aralığındaki tamsayılar olan arr isimli bir dizi oluşturmak için:

int arr[] =
$$\{1,2,3,4,5\}$$
;

ifadesi kullanılabilir.

 İlk değerle dizi oluşturma ifadesi iki satır halinde yazılamaz. Örneğin aşağıdaki ifade bir derleyici hatasına sebep olur.

```
int arr[];

arr = \{1,2,3,4,5\};
```

int arr[] =
$$\{1,2,3,4,5\}$$
;

ifadesi ile oluşturduğumuz arr dizisini başka biçimlerde de oluşturabiliriz.

```
int arr[] = \{1,2,3,4,5\};
```

ifadesi ile oluşturduğumuz arr dizisini başka biçimlerde de oluşturabiliriz.

```
Aynı diziyi new komutuyla oluşturmak için:

int arr[] = new int[5];

arr[0] = 1;

arr[1] = 2;

arr[2] = 3;

arr[2] = 4;

arr[4] = 5;
```

```
int arr[] = \{1,2,3,4,5\};
```

ifadesi ile oluşturduğumuz arr dizisini başka biçimlerde de oluşturabiliriz.

```
Aynı diziyi new komutuyla oluşturmak için:

int arr[] = new int[5];

arr[0] = 1;

arr[1] = 2;

arr[2] = 3;

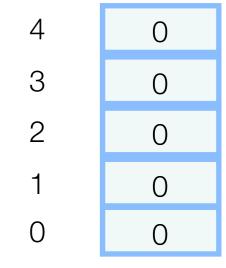
arr[3] = 4;

arr[4] = 5;
```

```
veya daha kısa bir biçimde
int arr[] = new int[5];
for(int i=0; i<5; i++){
   arr[i] = i+1;
}</pre>
```

```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
       arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```


arr dizisi oluşturulduğunda

```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

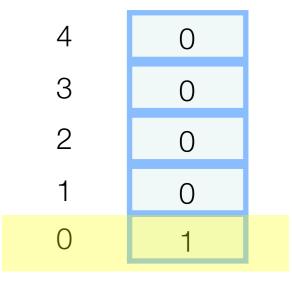
for(int i=0; i<5; i++){
    arr[i] = i + 1;
}
}</pre>
```

i 0

arr dizisi oluşturulduğunda

```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
       arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```


Döngünün ilk adımında

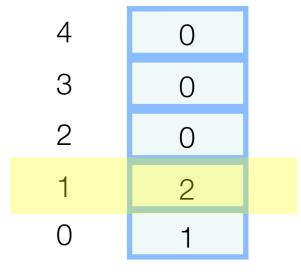
```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
      arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```

i 1

```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
       arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```


Döngünün 2. adımında

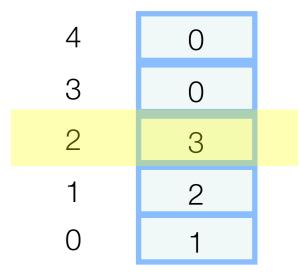
```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
      arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```

i 2

```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
       arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```


Döngünün 3. adımında

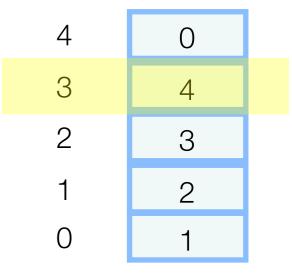
```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
      arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```

i 3

```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
       arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```


Döngünün 4. adımında

```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
      arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```

i 4

```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
       arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```

4	5	
3	4	
2	3	
1	2	
0	1	

Döngünün 5. adımında

```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

   for(int i=0; i<5; i++){
      arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
```

i 5

```
public static void main(String[] args){
   int[] arr = new int[5];

for(int i=0; i<5; i++){
     arr[i] = i + 1;
   }
}</pre>
false: döngüden çık
}
```

Dizi elemanlarını yazdırma

```
public class PrintLetterArray {
      public static void main(String[] args){
          char[] letterArray = {'p', 't', 'q', 's', 'z'};
          int numOfLetters = letterArray.length;
          for(int i=0; i<numOfLetters; i++){</pre>
              System.out.println(letterArray[i]);
çıktı
```

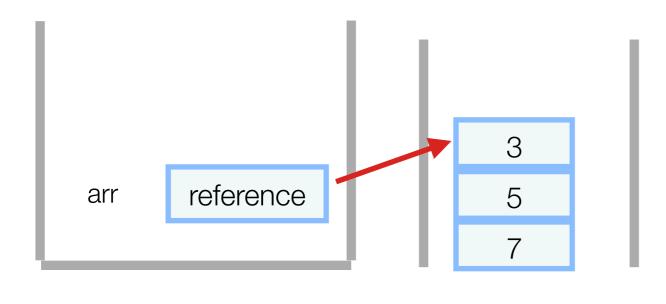
Örnek: Dizi elemanlarının toplamı

```
public class SumArray {
    public static void main(String[] args){
        double[] numberArray = \{1.7, 2.3, 8.6, 9.0, 0.45, 3.9\};
        double sum = 0;
        int arrayLength = numberArray.length;
        for(int i=0; i<arrayLength; i++){</pre>
            sum += numberArray[i];
        System.out.printf("Sum of numbers in the array is: %.2f", sum);
```

Dizilerin hafızada tutulması

```
int[] arr = new int[3];
arr[0] = 3;
arr[1] = 5;
arr[2] = 7;
```

stack

heap

Primitif tiplerden farklı olarak dizi elemanları heap adı verilen farklı bir hafıza bölmesinde tutulur. Stack'de ise yalnızca dizi elemanlarının heapdeki adresini belirten bir referans tutulur.

Dizilerin kopyalanması

Çoğunlukla bir programda bir diziyi ya da dizinin bir parçasını kopyalamak gerekir. Bu işlem için primitif tiplerdeki gibi atama operatörünü (=) kullanmak tam anlamıyla bir kopyalama işi yapamaz.

```
public static void main(String[] args){
    int[] array1 = {1, 2, 3};
    int[] array2 = array1;
    System.out.println("Before modifying array1: ");
    System.out.print("Elements of array1: ");
    printArray(array1);
    System.out.print("\nElements of array2: ");
    printArray(array2);
    //Modify array 1
    for(int i=0; i<array1.length; i++){</pre>
        array1[i] = 0;
    System.out.println("\n\nAfter modifying array1: ");
    System.out.print("Elements of array1: ");
    printArray(array1);
    System.out.print("\nElements of array2: ");
    printArray(array2);
```

Örneğin array2 dizisini array l dizisine = operatörüyle kopyalamak istediğimiz **TestCopyArray** programini inceleyelim.

```
public static void main(String[] args){
    int[] array1 = {1, 2, 3};
    int[] array2 = array1;
    System.out.println("Before modifying array1: ");
                                                                 reference
                                                         array1
    System.out.print("Elements of array1: ");
    printArray(array1);
    System.out.print("\nElements of array2: ");
    printArray(array2);
                                                              stack
    //Modify array 1
    for(int i=0; i<array1.length; i++){</pre>
        array1[i] = 0;
    System.out.println("\n\nAfter modifying array1: ");
    System.out.print("Elements of array1: ");
    printArray(array1);
    System.out.print("\nElements of array2: ");
    printArray(array2);
```

heap

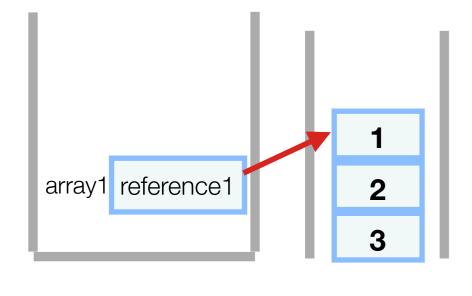
```
public static void main(String[] args){
    int[] array1 = {1, 2, 3};
    int[] array2 = array1;
                                                          array2
                                                                 reference
    System.out.println("Before modifying array1:
                                                                 reference
                                                          array1
    System.out.print("Elements of array1: ");
    printArray(array1);
                                                                                        3
    System.out.print("\nElements of array2: ");
    printArray(array2);
                                                              stack
                                                                                      heap
    //Modify array 1
    for(int i=0; i<array1.length; i++){</pre>
        array1[i] = 0;
    System.out.println("\n\nAfter modifying array1: ");
    System.out.print("Elements of array1: ");
    printArray(array1);
    System.out.print("\nElements of array2: ");
    printArray(array2);
```

```
public static void main(String[] args){
    int[] array1 = {1, 2, 3};
    int[] array2 = array1;
                                                        array2
                                                               reference
    System.out.println("Before modifying array1: ");
                                                               reference
                                                        array1
    System.out.print("Elements of array1: ");
    printArray(array1);
                                                                                    3
    System.out.print("\nElements of array2: ");
    printArray(array2);
                                                            stack
                                                                                   heap
   //Modify array 1
    for(int i=0; i<array1.length; i++){</pre>
                                                            ÇIKTI
        array1[i] = 0;
                                                          Before modifying array1:
                                                          Elements of array1: 1 2 3
    System.out.println("\n\nAfter modifying array1: ");
                                                          Elements of array2: 1 2 3
    System.out.print("Elements of array1: ");
    printArray(array1);
    System.out.print("\nElements of array2: ");
    printArray(array2);
```

```
public static void main(String[] args){
    int[] array1 = {1, 2, 3};
    int[] array2 = array1;
                                                        array2
                                                               reference
    System.out.println("Before modifying array1:
                                                              reference
                                                       array1
                                                                                    0
    System.out.print("Elements of array1: ");
    printArray(array1);
    System.out.print("\nElements of array2: ");
    printArray(array2);
                                                            stack
                                                                                   heap
   //Modify array 1
    for(int i=0; i<array1.length; i++){</pre>
                                                            ÇIKTI
        array1[i] = 0;
                                                          Before modifying array1:
                                                          Elements of array1: 1 2 3
    System.out.println("\n\nAfter modifying array1: ");
                                                          Elements of array2: 1 2 3
    System.out.print("Elements of array1: ");
    printArray(array1);
    System.out.print("\nElements of array2: ");
    printArray(array2);
```

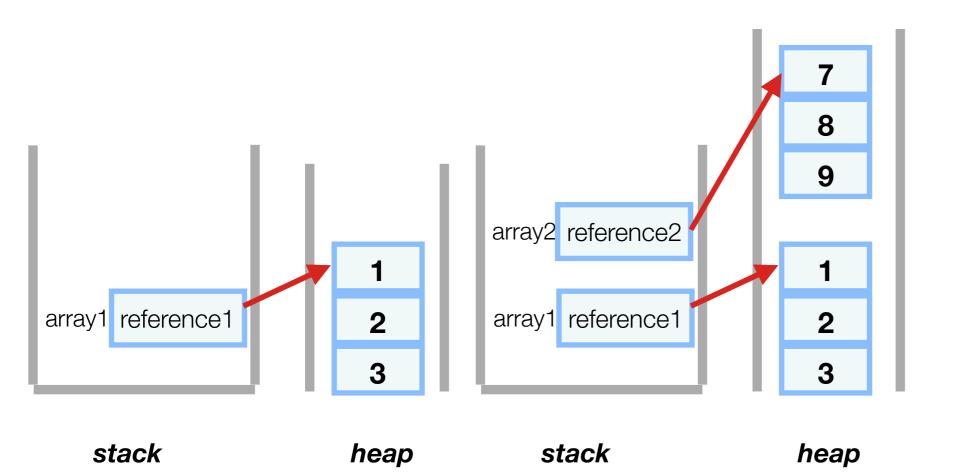
```
public static void main(String[] args){
    int[] array1 = {1, 2, 3};
    int[] array2 = array1;
                                                      array2
                                                             reference
    System.out.println("Before modifying array1: ");
                                                             reference
                                                      array1
                                                                                  0
    System.out.print("Elements of array1: ");
   printArray(array1);
    System.out.print("\nElements of array2: ");
   printArray(array2);
                                                          stack
                                                                                 heap
   //Modify array 1
    for(int i=0; i<array1.length; i++){</pre>
                                                           ÇIKTI
       array1[i] = 0;
                                                        Before modifying array1:
                                                        Elements of array1: 1 2 3
    System.out.println("\n\nAfter modifying array1: ");
                                                        Elements of array2: 1 2 3
    System.out.print("Elements of array1: ");
   printArray(array1);
                                                        After modifying array1:
                                                        Elements of array1: 0 0 0
    System.out.print("\nElements of array2: ");
                                                        Elements of array2: 0 0 0
   printArray(array2);
```

```
int[] array1 = {1, 2, 3};
```


stack heap

```
int[] array1 = {1, 2, 3};
int[] array1 = {1, 2, 3};
int[] array2 = {7, 8, 9};
```


stack

stack

heap

```
int[] array1 = {1, 2, 3};
 int[] array1 = {1, 2, 3}; int[] array1 = {1, 2, 3};
                                int[] array2 = {7, 8, 9};
                                                                int[] array2 = {7, 8, 9};
                                                                 array2 = array1;
                                                                        Garbage
                                                                          (Çöp)
                                                                                      9
                                                               array2 reference1
                               array2 reference2
                               array1 reference1
                                                               array1 reference1
array1 reference1
                                                                                      3
```

heap

stack

heap

Dizilerin kopyalanması

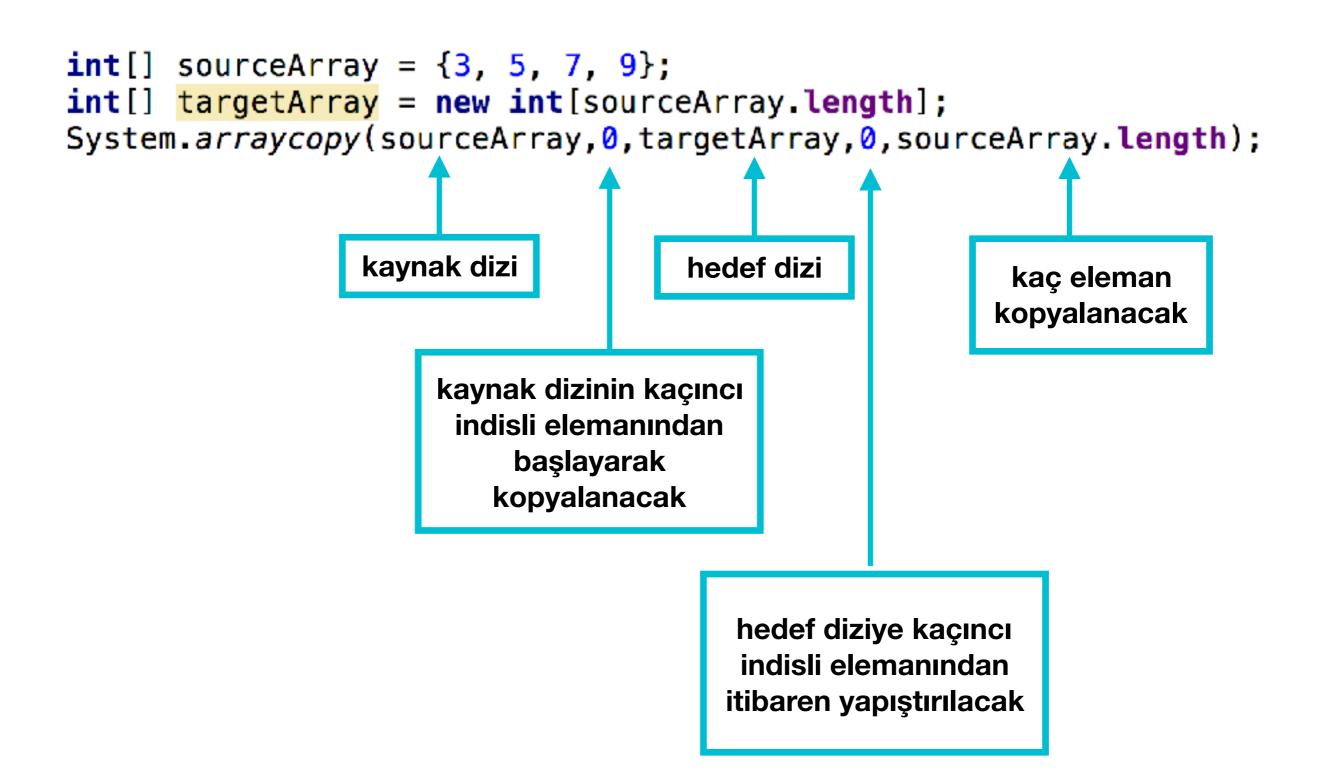
Dizilerin referans değerlerinin değil de eleman değerlerinin kopyalanabilmesi için farklı yollar kullanabiliriz:

- I. for döngüsünün kullanılması
- 2. arrayCopy yönteminin kullanılması

Dizilerin kopyalanması: for döngüsü

Kaynak dizideki her bir elemanın değerinin hedef dizideki aynı indisteki elemana for döngüsüyle aktarılmasıyla yapılır.

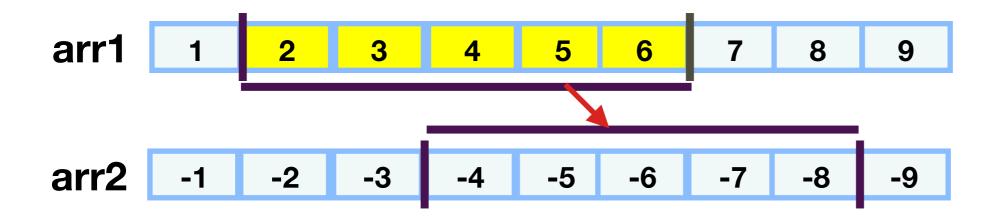
```
int[] sourceArray = {3, 5, 7, 9};
int[] targetArray = new int[sourceArray.length];
for(int i=0; i<sourceArray.length; i++)
  targetArray[i] = sourceArray[i];</pre>
```


Örneğin arr I dizisinin I indisli elemanından itibaren 5 elemanı arr 2 dizisine 3 indisli elemanından itibaren kopyalanmak istiyorsa:

Örneğin arr I dizisinin I indisli elemanından itibaren 5 elemanı arr 2 dizisine 3 indisli elemanından itibaren kopyalanmak istiyorsa:

```
int[] arr1 = {1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9};
int[] arr2 = {-1, -2, -3, -4, -5, -6, -7, -8, -9};
System.arraycopy(arr1,1,arr2,3,5);
```


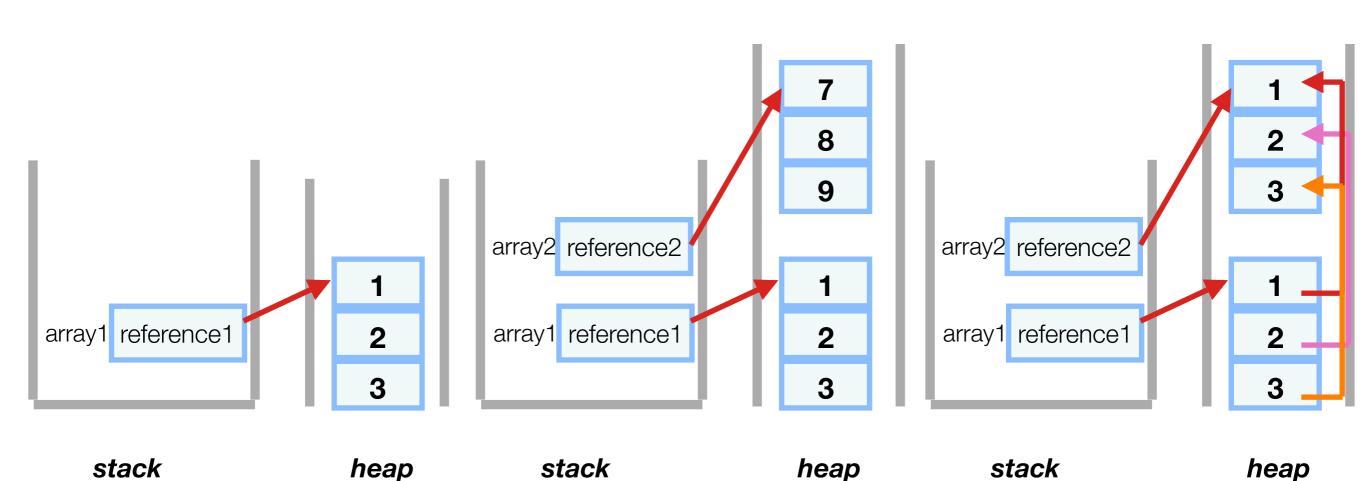
Örneğin arr I dizisinin I indisli elemanından itibaren 5 elemanı arr 2 dizisine 3 indisli elemanından itibaren kopyalanmak istiyorsa:

```
int[] arr1 = {1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9};
int[] arr2 = {-1, -2, -3, -4, -5, -6, -7, -8, -9};
System.arraycopy(arr1,1,arr2,3,5);
```

Sonuç


```
int[] array1 = {1, 2, 3}; int[] array1 = {1, 2, 3};
int[] array2 = {7, 8, 9};
int[] array2 = {7, 8, 9};
System.arraycopy(array1,0,array2,0,array1.length)
```



```
public static void main(String[] args){
   int[] array1 = {1, 2, 3};
   int[] array2 = new int[array1.length];
   System.arraycopy(array1,0,array2,0,array1.length);
   System.out.println("Before modifying array1: ");
   System.out.print("Elements of array1: ");
   printArray(array1);
   System.out.print("\nElements of array2: ");
   printArray(array2);
                                                        ÇIKTI
   //Modify array 1
   for(int i=0; i<array1.length; i++){</pre>
                                                        Before modifying array1:
       array1[i] = 0;
                                                        Elements of array1: 1 2 3
                                                        Elements of array2: 1 2 3
   System.out.println("\n\nAfter modifying array1: ");
   System.out.print("Elements of array1: ");
                                                        After modifying array1:
   printArray(array1);
                                                        Elements of array1: 0 0 0
                                                        Elements of array2: 1 2 3
   System.out.print("\nElements of array2: ");
   printArray(array2);
```

Dizilerin metod parametresi olarak kullanılması

Bir yönteme parametre olarak verilen dizi, metodun tanımlanması sırasında, yine metot isminden sonra parantez içine tipi belirtilerek ve dizi parantezleri kullanılarak yazılır. Ancak parantezlerin içine dizinin boyu yazılmaz.

Yöntem çağırılırken de dizi ismi parantezsiz olarak yazılır.

Dizilerin metod parametresi olarak kullanılması

```
public class PrintArrayWithMethod {
    public static void printArray(int[] arr){
        int n = arr.length;
        for(int i=0; i<n; i++)</pre>
            System.out.print(arr[i] + " ");
    public static void main(String[] args){
        int[] oddNumbers = {1,3,5,7,9};
        printArray(oddNumbers);
çıktı
```

Diziler metotlara parametre olarak verilirken pass by reference yapılır. pass by value'nun tersine metotlar dizinin bir kopyası değil direkt kendisi üzerinde işlem yapar. Dolayısıyla parametre olarak verilen diziye metot içinde yapılan değişiklikler, dışarıya da yansır.

```
public class PassByReferenceDemo {
    public static void printArray(int[] arr){
                                                   printArray metodu için
        int n = arr.length;
                                                        gerekli alan
        for(int i=0; i<n; i++)</pre>
            System.out.print(arr[i] + " ");
                                                             reference
                                                      arr
    public static void main(String[] args){
                                                      n
        int x = 7;
        int[] numbers = {1,2,3};
                                                     main metodu için
                                                        gerekli alan
        System.out.println("x: " + x);
        System.out.print("Numbers: ");
        printArray(numbers);
                                                             reference
                                                  numbers
                                                                              numbers[2]
                                                                                               3
                                                                              numbers[1]
                                                     X
                                                                               numbers[0]
```

```
public static void changeValues(int[] arr, int x ){
    x += 10;
    int n = arr.length;
    for(int i=0; i<n; i++){
        arr[i] += 10;
    }
}</pre>
```

```
public static void main(String[] args){
    int x = 7;
    int[] numberArray = {1, 2, 3};
    System.out.println("Before calling changeValues method: ");
    System.out.println("x: "+x);
    System.out.print("Number Array: ");
    for(int i=0; i<numberArray.length; i++){</pre>
        System.out.print(numberArray[i]+" ");
    changeValues(numberArray,x);
    System.out.println("\n\nAfter calling changeValues method: ");
    System.out.println("x: "+x);
    System.out.print("Number Array: ");
    for(int i=0; i<numberArray.length; i++){</pre>
        System.out.print(numberArray[i]+" ");
```

changeValues metodu çağırıldıktan sonra primitif tipli argümanın değeri değişmezken, dizi argümanın değeri değişir.

Before calling changeValues method:

x: 7

Number Array: 1 2 3

After calling changeValues method:

x: 7

Number Array: 11 12 13

Primitif tiplerden farklı olarak diziler heap adı verilen farklı bir hafıza bölmesinde tutulur. Stack'de ise dizinin heapdeki adresini belirten bir referans tutulur.

change Values metodu number Array dizisiyle çağırıldığında, number Array dizisinin referans değeri metod parametresi arr'ye aktarılır. Dolayısıyla hem number Array hem de arr heap'te tutulan aynı değerlere işaret eder. Bu durumda arr'nin elemanlarında değişiklik yapmakla number Array'in elemanlarında değişiklik yapmak aynıdır.

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
        x += 10;
        int n = arr.length;
        for(int i=0; i<n; i++){</pre>
            arr[i] += 10;
    public static void main(String[] args){
        int x = 7;
                                                   main metodu için
                                                      gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                   Χ
```

stack

heap

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
        x += 10;
        int n = arr.length;
        for(int i=0; i<n; i++){</pre>
            arr[i] += 10;
    public static void main(String[] args){
        int x = 7;
                                                    main metodu için
                                                      gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                               numberArray
                                                           reference
                                                                        numberArray[2]
                                                                                         3
                                                                        numberArray[1]
                                                   Χ
                                                                        numberArray[0]
                                                        stack
                                                                                heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
        x += 10;
                                                   printArray metodu için
        int n = arr.length;
                                                        gerekli alan
        for(int i=0; i<n; i++){</pre>
             arr[i] += 10;
                                                             reference
                                                      arr
    public static void main(String[] args){
                                                      Χ
        int x = 7;
                                                     main metodu için
                                                        gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                                           numberArray[2]
                                                numberArray
                                                              reference
                                                                                            3
                                                                           numberArray[1]
                                                     X
                                                                           numberArray[0]
                                                          stack
                                                                                   heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
        x += 10;
                                                   printArray metodu için
        int n = arr.length;
                                                       gerekli alan
        for(int i=0; i<n; i++){
             arr[i] += 10;
                                                            reference
                                                     arr
    public static void main(String[] args){
                                                               17
                                                     X
        int x = 7;
                                                     main metodu için
                                                       gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                             reference
                                                                          numberArray[2]
                                                numberArray
                                                                                           3
                                                                          numberArray[1]
                                                    Χ
                                                                          numberArray[0]
                                                         stack
                                                                                  heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
        x += 10;
                                                   printArray metodu için
        int n = arr.length;
                                                        gerekli alan
        for(int i=0; i<n; i++){</pre>
                                                                 3
                                                       n
             arr[i] += 10;
                                                             reference
                                                      arr
    public static void main(String[] args){
                                                                17
                                                      X
        int x = 7;
                                                     main metodu için
                                                        gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                              reference
                                                                           numberArray[2]
                                                 numberArray
                                                                                             3
                                                                           numberArray[1]
                                                                 7
                                                     Χ
                                                                           numberArray[0]
                                                          stack
                                                                                   heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
                                                   printArray metodu için
                                                        gerekli alan
        x += 10;
        int n = arr.length;
                                                                 0
        for(int i=0; i<n; i++){</pre>
                                                                 3
                                                       n
             arr[i] += 10;
                                                             reference
                                                      arr
    public static void main(String[] args){
                                                                17
                                                      X
        int x = 7;
                                                     main metodu için
                                                        gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                              reference
                                                                           numberArray[2]
                                                 numberArray
                                                                                             3
                                                                           numberArray[1]
                                                                 7
                                                     Χ
                                                                           numberArray[0]
                                                          stack
                                                                                   heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
                                                  printArray metodu için
                                                       gerekli alan
        x += 10;
        int n = arr.length;
                                                                0
        for(int i=0; i<n; i++){
                                                                3
                                                      n
             arr[i] += 10;
                                                            reference
                                                     arr
    public static void main(String[] args){
                                                                17
                                                     Χ
        int x = 7;
                                                     main metodu için
                                                       gerekii alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                             reference
                                                                          numberArray[2]
                                                numberArray
                                                                                           3
                                                                          numberArray[1]
                                                                 7
                                                     Χ
                                                                          numberArray[0]
                                                                                           11
                                                         stack
                                                                                  heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
                                                   printArray metodu için
                                                        gerekli alan
        x += 10;
        int n = arr.length;
                                                                 1
        for(int i=0; i<n; i++){</pre>
                                                                 3
                                                       n
             arr[i] += 10;
                                                             reference
                                                      arr
    public static void main(String[] args){
                                                                17
                                                     X
        int x = 7;
                                                     main metodu için
                                                        gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                              reference
                                                                           numberArray[2]
                                                 numberArray
                                                                                            3
                                                                           numberArray[1]
                                                                 7
                                                     Χ
                                                                           numberArray[0]
                                                                                            11
                                                          stack
                                                                                   heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
                                                   printArray metodu için
                                                       gerekli alan
        x += 10;
        int n = arr.length;
        for(int i=0; i<n; i++){
                                                                3
                                                      n
             arr[i] += 10;
                                                            reference
                                                     arr
    public static void main(String[] args){
                                                                17
        int x = 7;
                                                     main metodu için
                                                       gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                                          numberArray[2]
                                                             reference
                                                numberArray
                                                                                            3
                                                                          numberArray[1]
                                                                                           12
                                                                 7
                                                     Χ
                                                                          numberArray[0]
                                                                                           11
                                                         stack
                                                                                  heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
                                                   printArray metodu için
                                                       gerekli alan
        x += 10;
        int n = arr.length;
                                                                 2
        for(int i=0; i<n; i++){</pre>
                                                                3
                                                       n
             arr[i] += 10;
                                                             reference
                                                      arr
    public static void main(String[] args){
                                                                17
                                                     X
        int x = 7;
                                                     main metodu için
                                                        gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                             reference
                                                                           numberArray[2]
                                                numberArray
                                                                                            3
                                                                           numberArray[1]
                                                                                            12
                                                                 7
                                                     Χ
                                                                           numberArray[0]
                                                                                            11
                                                         stack
                                                                                   heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
                                                  printArray metodu için
                                                       gerekli alan
        x += 10;
        int n = arr.length;
        for(int i=0; i<n; i++){
                                                                3
                                                      n
             arr[i] += 10;
                                                            reference
                                                     arr
    public static void main(String[] args){
                                                               17
        int x = 7;
                                                    main metodu için
                                                       gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                            reference
                                                                          numberArray[2]
                                                numberArray
                                                                                          13
                                                                          numberArray[1]
                                                                                          12
                                                                7
                                                    Χ
                                                                         numberArray[0]
                                                                                          11
                                                         stack
                                                                                 heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
                                                   printArray metodu için
                                                       gerekli alan
        x += 10;
        int n = arr.length;
                                                                 3
        for(int i=0; i<n; i++){</pre>
                                                                 3
                                                       n
             arr[i] += 10;
                                                             reference
                                                      arr
    public static void main(String[] args){
                                                                17
                                                     X
        int x = 7;
                                                     main metodu için
                                                        gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                              reference
                                                                           numberArray[2]
                                                 numberArray
                                                                                            13
                                                                           numberArray[1]
                                                                                            12
                                                                 7
                                                     Χ
                                                                           numberArray[0]
                                                                                            11
                                                         stack
                                                                                   heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
                                                   printArray metodu için
                          false: döngüden çık
                                                       gerekli alan
        x += 10;
        int n = arr.length;
                                                                3
        for(int i=0; i<n; i++){</pre>
                                                                3
                                                      n
             arr[i] += 10;
                                                             reference
                                                      arr
    public static void main(String[] args){
                                                                17
                                                     X
        int x = 7;
                                                     main metodu için
                                                        gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                             reference
                                                                          numberArray[2]
                                                numberArray
                                                                                            13
                                                                           numberArray[1]
                                                                                            12
                                                                 7
                                                     Χ
                                                                          numberArray[0]
                                                                                            11
                                                         stack
                                                                                   heap
```

```
public class PassByReferenceDemo2 {
    public static void changeValues(int[] arr, int x ){
        x += 10;
                                                          changeValues metodundan
        int n = arr.length;
                                                        çıkıldıktan sonra arr referenası
                                                        hafızadan silindi ama heap'deki
        for(int i=0; i<n; i++){</pre>
                                                       değişmiş dizi değerleri olduğu gibi
             arr[i] += 10;
                                                                     kaldı
    public static void main(String[] args){
        int x = 7;
                                                    main metodu için
                                                       gerekli alan
        int[] numberArray = {1, 2, 3};
        changeValues(numberArray,x);
                                                            reference
                                                                         numberArray[2]
                                                numberArray
                                                                                          13
                                                                         numberArray[1]
                                                                                          12
                                                    Χ
                                                                         numberArray[0]
                                                                                          11
                                                        stack
                                                                                 heap
```

Metod dönüş tipi olarak diziler

- Bir dizi bir metodun dönüş tipi olabilir.
- Örneğin aşağıdaki metod, parametre olarak aldığı pozitif tamsayı kadar rasgele sayılar üretir ve bunları bir dizi halinde döndürür.

```
public static double[] generateRandomNumbers(int n){
   double[] randomNumbers = new double[n];
   for(int i=0; i<n; i++){
      randomNumbers[i] = Math.random();
   }
   return randomNumbers;
}</pre>
```

Metod dönüş tipi olarak diziler: RandomNumbers.java

• generateRandomNumbers yöntemi kullanılarak kullanıcının istediği adette rasgele ondalık sayılar ekrana yazdıran aşağıdaki program yazılabilir.

```
public static void main(String[] args){
    int n;
    System.out.print("How many numbers do you want to generate?:
    Scanner input = new Scanner(System.in);
   n = input.nextInt();
    System.out.println("Generated numbers are: ");
   printArray(generateRandomNumbers(n));
```

Geliştirilmiş for döngüsü (for each)

JDK 1.5 ile birlikte bir diziyi indis değişkeni kullanmadan dolaşmayı sağlayan yeni bir for döngüsü yapısı tanımlandı.

Örneğin bir arr dizisinin tüm elemanlarını yazdırmak istediğimizde

```
for(int i=0; i <arr.length; i++){
    System.out.println(arr[i]);
}</pre>
```

yerine kısaca

```
for (int value:arr) {
    System.out.println(value);
}
```

ifadesini kullanabiliriz.

Geliştirilmiş for döngüsü (for each)

Gelişmiş for döngüsü dizi elemanlarını değiştirmek için kullanılamaz, yalnızca onlara erişmek için kullanılır. Örneğin dizi elemanlarının hepsinin değerini 0 yapmak için aşağıdaki gibi foreach döngüsü kullanmak hatalıdır.

```
for (int value:arr) {
  value = 0;
}
```

Geliştirilmiş for döngüsü (for each)

Gelişmiş for döngüsü dizi elemanlarını değiştirmek için kullanılamaz, yalnızca onlara erişmek için kullanılır. Örneğin dizi elemanlarının hepsinin değerini 0 yapmak için aşağıdaki gibi foreach döngüsü kullanmak hatalıdır.

```
for (int value:arr) {
  value = 0;
}
```

Dizi elemanlarının yerini değiştirme (Swapping)

```
public static void swapElements(int[] arr1, int index1, int index2){
   int temp = arr1[index1];
   arr1[index1] = arr1[index2];
   arr1[index2] = temp;
}
```

Dizi elemanlarının yerini değiştirme (Swapping)

SwapElements metodunu kullanarak bir dizinin 1.ve 4. elemanlarının yerini değiştiren program örneği:

```
public static void main(String args[]){
   int[] intArray = {1, 3, 5, 7, 9};

   System.out.println("Array before swapping");
   printArray(intArray);

   swapElements(intArray, 0, 3);

   System.out.println("Array after swapping");
   printArray(intArray);
}
```

```
Çıktı
Array before swapping
1 3 5 7 9
Array after swapping
7 3 5 1 9
```

Örnek 1: ShiftElements.java

Verilen bir dizinin elemanlarının yerlerini I adım geriye doğru kaydıran bir Java programı yazınız.

Örnek 2: GuessThePassword.java

Bir kasanın 5 tamsayı değerden oluşan şifresini rasgele karıştırarak ekrana yazdıran ve kullanıcıdan şifreyi tahmin etmesini isteyen bir Java programı yazınız.